

Heijstek- nieuws

Een digitale Heijstek-Heystek-Heistek-Hijstek
nieuwsbrief

Jaargang 1

Uitgave nr. 2

Mei 2012

Dit is een gratis digitaalblad bedoeld voor een ieder die Heystek-Heijstek-Heistek of Hijstek heet.

Stuur het door naar andere familieleden.

Heeft u belangstelling voor een Digitale Heijstek-Heystek-Heistek-Hijstek nieuwsbrief, geef uw e-mail adres door aan Piet Heistek -Zaandijk

p.l.heistek@planet.nl

In deze nieuwsbrief:

1. Waar komt onze naam vandaan
2. Anna Maria Lerm (Heystek)
3. Reactie lezers

Redactie:

Wim Heistek-Rotterdam

Rosanne Heistek-Duitsland

Piet Heistek-Zaandijk

"Mag ik mij even voorstellen, mijn naam is PIET HEISTEK uit Zaandijk".

"O, bent u soms familie van die HEIJSTEK die uit.....?"

Uit de e-mail: Beste Piet Heistek mijn vriendin liet me jouw Familieblad lezen. Zij is een echte Hijstek. In het begin van onze relatie heb ik proberen na te gaan wat de oorsprong is van de naam Heijstek, Heystek, Heistek, Hijstek. Ik ben niet verder gekomen dan het Engelse Haystack. Met vriendelijke groet, Herman den Daas.

Beste lezer, waarschijnlijk komen de bovenste regels u bekend voor en voordat u er erg in heeft, ontstaat er al een levendige discussie over uw achternaam. U zal het bekend in de oren klinken maar menigeen zal tegen u hebben gezegd: **"Deze achternaam heb ik nog nooit gehoord; Waar komt die in vredesnaam vandaan?"**

Voor dat uw fantasie op hol slaat, zal ik u een aantal mogelijkheden laten zien. Eerst maar eens de verschillende schrijfwijzen die ik in de loop der jaren ben tegengekomen:

HEISTEK-HEIJSTEK-HEYSTEK-HIJSTEK-HYSTEK-HEIJSTECK-HEIJSTECKX

Zo de meeste vormen hebben we nu wel gehad maar, eerlijk is eerlijk, de naam **HEIJSTEK** kom je toch het meest tegen in de doop- trouw- en begraafboeken, vandaar deze naam voor het digitale blad.

En in Australië, VS en Zuid Afrika is de schrijfvorm **HEYSTEK**.

Waar onze naam vandaan komt daar is nog steeds geen antwoord op gevonden maar ik zal u een paar ideeën bieden om over na te denken.

Burgerlijke stand

De burgerlijke stand werd in Nederland ingevoerd in 1811 (in Zuid Limburg en Zeeuws-Vlaanderen al in 1796) en in die tijd kreeg een ieder een officiële achternaam.

Voor die tijd bestonden er twee mogelijkheden:

De eerste mogelijkheid was dat je vernoemd werd naar je vader bv: Evert Lodewijkszn, Evert is in dit geval een zoon van Lodewijk.

De tweede mogelijkheid was dat de familie al een achternaam gebruikte die een beroep aangaf, Timmerman, of die uit de streek of plaats waar je vandaan kwam vermeldde, bijvoorbeeld, Rijswijk. Ook kwam het voor dat de naam van een boerenhoeve werd gebruikt.

Tijdens genealogisch onderzoek en bij het contact zoeken met naamgenoten komen de verhalen los. Laten we eens naar een paar verklaringen kijken.

1. HEIJSTEK: *Uit meerdere hoeken hoor je dat de naam uit Engeland /Schotland komt.*

Tijdens de oorlog met Engeland/Schotland is er iemand blijven hangen met de naam HAYSTACK (betekent Hooiberg) en daaruit zou de naam HEIJSTEK zijn ontstaan.

2. HEIJSTEK: *Deze verklaring kwam ik tegen tijdens mijn onderzoek in Zeeland. Een HEIJ is een vaargeul (die zijn er genoeg in Zeeland) en om deze vaargeul te markeren, stopte een man stokken of stekken in het water. Het lijkt dan vrij logisch om deze man de naam HEIJSTEK mee te geven.*

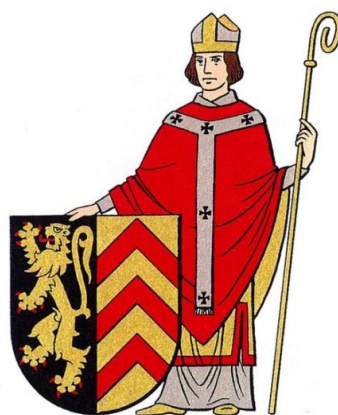
3. HEIJSTEK: *Deze omschrijving komt uit het woordenboek: Herkomst namen. Hierin staat: HEISTEK, gehucht in de Meijerij van s'Hertogenbosch, Peelland provincie Noord- Brabant. Zie Heidrik, Den Heidrik ook wel eens ten onrechte, HEISTEK genoemd, gehucht in de Meijerij van s'Hertogenbosch, ten zuiden van Eindhoven, ten oosten van Asten en weer ten zuiden van Liessel.*

In hoeverre klopt dit met de jaartelling en wanneer komt de eerste keer de naam HEIJSTEK voor in het geschrift? En dan moet u denken aan bijvoorbeeld transportaktes als er een stuk land overging in andere handen.

Den Bosch R.1203 fol.194 (oud rechtelijk archief van Den Bosch) hier in staat:

22 Mei 1433

Hendrick Dirx van den Hove verkoopt aan GOYART **DIRX HEIJSTECK** de beemd genaamd " 't Herenthem " in de parochie Kasterle. (Kasteren in de gemeente Hogenloon in Noord-Brabant) en een - zevende deel in de akker "dat Schakelstuk" in de parochie Hogenloon.

Hapert (een klein dorpje onder Eindhoven) dat samen met Hogeloon en Casteren de gemeente Hogeloon, Noord - Brabant gevormd heeft.

Hapert 21 Bosch. Prot. **1457 oktober 1458 september** een akte met daarin vermeld o.a. **Merrelis Dirx Heijstek en Jan Dirx Heijstek**, zijn broer. Hier zijn in deze periode meerdere aktes te vinden. Als we naar de eerste optie kijken en we vergelijken de jaartallen van de oorlog met Engeland met die van de eerste melding van GOYART DIRX HEIJSTECK dan mag u zelf een conclusie trekken

*Wapen Hoogeloon,
Hapert en Casteren*

R.A. Oost-Middelbeers, inv. nr. 582, periode begin 1488 t/m 31 december 1500 (mogelijk begin 1501).

Oda dochter van wijlen Peter Heijstecks met haar voogd belooft dat ze aan Lambrecht Dirck Joerdens die voortaan jaarlijks een pacht van 5 lopen rogge zal betalen, maat van Berze, welke pacht Ervaert Henrick van den Mer (Meer, JT) eerder aan zijn zuster Margriet had beloofd op onderpand van een stuk land gelegen te Oostelbeers, b.p. Jan van de Venne, Didderick Joerdens, de Rijt. Nog op onderpand van een eeuwsel ter zelfder plaatse als hiervoor gelegen genoemd dat Bersvenne. Ze zal die pacht zodanig gaan betalen dat Lambrecht en zijn bezit daarvoor zijn gevrijwaard. Datum 14 februari 1492, getuigen Jorden en Frank.

Optie-1: Tijdens de oorlog met Engeland/Schotland is er iemand blijven hangen met de naam HAYSTACK

De Engels-Nederlandse Oorlogen of Engelse Zeeoorlogen werden gevoerd in de 17e en 18e eeuw tussen het Engelse Gemenebest (later opnieuw Groot-Brittannië) en de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden om de controle over de zee- en handelsroutes. De oorlogen staan in Nederland bekend als de Engelse Oorlogen, en in het Verenigd Koninkrijk als de Nederlandse Oorlogen (Dutch Wars).

- Eerste Engels-Nederlandse Oorlog (29 mei 1652 – 15 april 1654).
- Tweede Engels-Nederlandse Oorlog (4 maart 1665 – 31 juli 1667).
- Derde Engels-Nederlandse Oorlog (26 maart 1672 – 19 februari 1674)

- Vierde Engels-Nederlandse Oorlog (20 december 1780 – 20 mei 1784).

“22 Mei 1433 Hendrick Dirx van den Hove verkoopt aan GOYART DIRX HEIJSTECK”.

Conclusie 1: Hier uit blijkt dat er geen Engelsman tijdens de Engelse Zeeoorlog is blijven hangen met de naam Haystack waar onze naam Heijstek zou zijn ontstaan. De naam Heijstek werd al voor 1433 gebruikt.

Optie-2: Een Heij is een vaargeul (die zijn er genoeg in Zeeland) en om deze vaargeul te markeren, stopte een man stokken of stekken in het water. Het lijkt dan vrij logisch om deze man de naam HEIJ STEK mee te geven.

Guiljaam Heijstek is geboren in Uitwijk, zoon van Lodewijk Heijstek. Guiljaam was gehuwd met Peterken Hendricx.

Kinderen van Guiljaam en Peterken:

1. Willem Guiliaems Heijstek. Willem trouwde in 1672 in Colijnsplaat met Magtelijntje Jans Vate, 25 of 26 jaar oud. Magtelijntje is een dochter van Jan Jacobs Vate en Catalijnken Gillis. Zij is gedoopt op 09-12-1646 in Colijnsplaat. Magtelijntje is overleden.

2. Jenneken Heijstek. Zij is gedoopt op 05-05-1650 in Haaften.

Conclusie 2: De stamvader uit Zeeland Guiljaam Lodewijksz

Heijstek kwam uit Uitwijk (Noord Brabant) en had al de naam Heijstek voordat hij in Zeeland arriveerde, dus er was geen sprake van een man die stekken of stokken in een vaargeul stopte.

Als we zien hoe ver we nu zijn in het genealogisch onderzoek dan neemt rond de jaren **1600-1650 Uitwijk** in het land van Altena wel een hele dominante plaats in.

Vandaar uit is men naar Zeeland vertrokken (**1650**) en dan komen plaatsen als Colijnsplaat, Arnemuiden, Vlissingen en Middelburg in beeld.

De relatie vanuit Hapert (**1433-1500**) naar Uitwijk is nog niet gemaakt, maar misschien geeft het plaatsje Haaften wel een oplossing? Ook daar komen we al rond (**1639**) de naam **HEIJSTEK** tegen.

Vanuit Hapert en omgeving is men richting Velsen (**1750**) in Noord-Holland terecht gekomen en vandaar uit zakt men naar beneden en dan kom je in plaatsen als Katwijk en Den Haag.

Vanuit het land van Altena (Uitwijk, Almkerk, Giessen en Werkendam) is men onder andere terecht gekomen in Fijnaart (**1800**), Afrika (**1862**) en de Zaanstreek (**1870**).

Rotterdam (**1800**) neemt een aparte plaats in, het is een komen en gaan van families.

Ondertussen hebben we in het jaar **2012** genealogisch ongeveer 90% in beeld en dan kun je alleen maar concluderen dat ondanks dat je HEISTEK-HEIJSTEK-HEYSTEK-HIJSTEK- HEIJSTECK-HEIJSTECKX- heet, we allemaal familie van elkaar zijn.

Optie-3: HEISTEK, gehucht in de Meijerij van s'Hertogenbosch, Peelland provincie Noord- Brabant.

Tot slot de derde mogelijkheid. Als we naar de omschrijving kijken, zien we om welk geografisch deel het gaat en we kijken naar de plaatsen waar GOYARD DIRX HEIJSTECK en zijn

broers verbleven dan is het ook hier moeilijk om een kant en klaar antwoord te hebben. Verder onderzoek zal nodig zijn om duidelijk aan te kunnen geven waar onze naam vandaan komt.

*Conclusie 3: Op de volgende vraag of we ondanks deze verschillende schrijfwijzen van de naam HEIJSTEK toch familie van elkaar zijn kan ik die alleen maar bevestigen met **JA!!!!!!!!!!!!***

Een digitale Heijstek-Heystek-Heistek-Hijstek nuwvsbrief

In een week tijd waren er meer dan 200 reacties, hierbij is niet opgeteld het aantal keren dat het blad wordt door gestuurd naar andere familieleden. Vele nieuwe belangstellenden hebben zich aangemeld via facebook, e-mail en e-pos (Zuid Afrikaans voor e-mail)

Opmerkelijk waren de tientallen aanmeldingen uit Zuid Afrika. Het Zuid Afrikaans is goed te lezen, zie onderstaande reactie op het eerste digitale blad.

Baie dankie vir die mooi bladsye. Ek stuur vir jou `n foto van my gesin Pa: Daniel Jacobus Lerm Ma: Anna Maria Lerm(Heystek) Seuns:Marius Lerm en Pieter Jacobus Lerm: Dogter: Melanie Lerm, Ek is `n kleuterskool onderwyseres en Danie is `n passer en draaier. Ons woon in Mountain View Pretoria. Laat weet maar of jy nog ander inligting wil he.

e-pos uit Zuid Afrika:

Goei dag, My naam is Joost Heystek en ek woon in Suid- Afrika, en is die oudste van die vyfde geslag van die Jan Heijstek wat in die 1800's vanaf

Noord Brabant in Nederland na Suid Afrika verhuis het.

Ek ontvang graag meer inligting. Groete Joost Heystek.

Beste Piet,

Ook na ons beider terugtreden uit het bestuur van de Familiestichting hadden wij nog regelmatig contact, in het bijzonder vanwege onze gezamenlijke hobby: de genealogie. Inmiddels hebben we samen al weer een aantal genealogische puzzels opgelost en vele nieuwe namen aan ons bestand kunnen toevoegen.

Een week of wat geleden ontving ik je eerste digitale Nieuwsbrief en je weet inmiddels dat ik zeer verrast was door jouw initiatief.

Ik kan niet anders zeggen dan dat het geheel er keurig en vooral veelbelovend uitzet, waarvoor alle hulde!!

Even verrassend was je laatste mededeling, namelijk de respons tot op heden. Ik had nooit gedacht dat zo veel naamgenoten hiervoor interesse zouden hebben.

Ik heb het momenteel best druk, ik geef lezingen en schrijf veel over mijn andere hobby, de lokale geschiedenis. Maar je kent het spreekwoord: *het bloed kruipt waar het niet gaan kan*. Vanaf de oprichting van de Familiestichting in 2001 tot en met mijn terugtreden in 2009 heb ik met veel plezier artikelen geschreven over onze familiegeschiedenis. Ondanks mijn aanvankelijke scepsis heb ik, ook gezien het succes van deze Nieuwsbrief, besloten hiervoor in de toekomst mijn bijdragen te gaan leveren.

Met vriendelijke groet,

Wim Heistek-Rotterdam

Alhoewel onze namen iets verschillen, ben ik zeker geïnteresseerd in uw Nieuwsbrief. Ik vind het erg interessant hoe u onze familienaam onderzoekt. Ik neem aan dat het een maandbrief is? Ik ben natuurlijk het meest geïnteresseerd in de naam Hijstek, als ik dat mag zeggen. Ik heb nog ergens papieren, die vermelden, dat een van mijn voorvaders koetsier was in de 18e eeuw (uit mijn hoofd gezegd). Mijn grootvader was een

G.W. Hijstek uit Den Haag (Zwarte weg).

Mijn vader was A.I. Hijstek, overleden 19 januari 2003 in Voorburg.

Groetjes, Mirjam Hijstek

Reactie: de schrijfwijze van onze naam zijn er in veel varianten. In het verleden zijn er vaak fouten gemaakt, ook jouw naam was oorspronkelijk Heijstek of misschien wel die van GOYARD DIRX HEIJSTECK.